Kampen mod Bibelkritikken

(Efter „Kr. Dbl.")

Allerede i en Aarrække har de bibelkritiske Anskuelser bredt sig i vor teologiske Verden, og derfra spredes de videre og videre i vort Folk, idet Kritikens Tilhængere dristigt paastaar, at „Videnskaben har fastslaaet" eller at „alle kyndige er enige om Kritikens Hovedresultater.

Hvad der i høj Grad bidrager til denne Kritikens Fremtrængen, er Mangelen af Modskrifter fra virkelig lærde Mænd. Sagen bliver fortrinsvis kun belyst fra den ene Side, hvilket giver Paastandene om, „at alle kyndige er enige", saa megen Vægt, at Folk lader sig betage.

Sandheden er imidlertid, at det er saa langt fra, at „alle kyndige" giver den radikale Bibelkritik Medhold, at tværtimod en Mængde Lærde, saavel Teologer som Assyriologer, bestandig skriver imod den. Her hjemme har et Par unge Teologer, som havde kastet sig over disse Studier, udgivet et Par Skrifter, hvori de med den største Iver angreb de kritiske, negative Lærdomme om Daniels Bog; og et Par Præster har udgivet mindre Skrifter imod den nye kritiske Opfattelse. Men medens vi iøvrigt sovner Skrifter fra vore hjemlige Lærde, udkommer der baade i den tyske og den engelske Literatur bestandig Skrifter, som bekæmper Kritikken med alle Lærdommens Vaaben og hævder Kirkens gamle Opfattelse af Bibelen som Guds Ord.

Assyriologer af Rang fremdrager en Mangfoldighed af Oplysninger, som ingenlunde bekræfter de kritiske Anskuelser, meget mere den kristelige. Teologer viser, hvorledes den kirkelige Bibelopfattelse bekræfter sig selv, eller de fremfører de kraftigste Indvendinger mod de kritiske Anskuelser, hvilke Indvendinger Kritikken forgæves søger at afkræfte, men derimod ikke sjældent med foreløbigt Held søger at tie ned.

Det synes unægteligt at være en stor Fejl, at vor teologiske Læseverden holdes ubekendt med hele denne antikritiske Litteratur. Og en Indførelse i vor Litteratur af saadanne lærde Mænds Værker i Oversættelse vilde være saa meget mere ønskelig, som Arbejdet for at faa Kritikkens ensidige og negative Anskuelser udbredt stadig drives med vedholdende Iver.

Det er paa Tide, at danske Læsere faar Lejlighed til at høre, hvad kristne Lærde i andre Lande skriver om Bibelkritikken.

Undertegnede er traadt sammen for at virke for dette Formaal. Det er vort Haab, at vi i dette og de følgende Aar skal blive i Stand til at udgive et Antal gode Skrifter paa Dansk om Gamle Testamentes Bøger, om hvad Oldtidsfundene har oplyst, og om den bibelske Historie og de bibelske Forhold. Det er Tanken at udgive ikke blot egentlige Modskrifter imod Bibelkritikerne, men ogsaa Skrifter, som ud fra Troen trænger ind i de gammel-testamentlige Skrifter og fremlægger disses dybe, rige Indhold i aandelig Forstaaelse, hvilket maaske, naar alt kommer til alt, er det allerkraftigste Middel mod den Kritik, under hvis Hænder Bibelordet bliver saa let og indholdsløst som tomme Avner. Og da en Del af disse Lærdes Værker er skreven i en ret populær Form, mener vi, at de vil have Interesse ikke alene for Teologer, men ogsaa for videre Kredse af intelligente Læsere.

Som Skrifter, vi saaledes kunde ønske at faa ud blandt danske Læsere, nævner vi eksempelvis følgende: Professor Casparis „Daniel"; sammes „Bibelske Afhandlinger", Vilhelm Møller: „Historisk-kritiske Betænkninger mod den Graff-Wellhausenske Hypothese" (af en tidligere Tilhænger). Professor W. H. Green: Den højere Kritik af Pentateuchen"; samme Bog om Kildesondringen. Oberst Conders „Bibelen og Østen"; samme „Den jødiske Tragedie". Forskellige mindre Skrifter af Assyriologen Sayce. John Urquhart: „De nyere Opdagelser og Bibelen". Bind 1.—4. Ruprecht's „Kritikkens Ret og Uret". Girdlestones Hebrew Criticism. Professor James Robertson: The early Religion af Israel; samme: 25 Aar paa en hebraisk Lærestol. Afhandlinger af Professor Hilprecht.

Muligvis kan der ogsaa fremkomme originale danske Værker, som det kunde være ønskeligt at hjælpe frem til en videre Læsekreds.

Det er os imidlertid ikke alene om at gøre at faa disse Skrifter udgivet, men vi vilde samtidig gerne bidrage til, at Udgivelsen kan ske paa en saa billig Maade, at saa mange som muligt af interesserede Læsere kan blive i Stand til at købe dem.

Vi har derfor indrettet os saaledes, at der vil blive Lejlighed til at tegne en ganske billig Subskription, saa at der sikres de Subskribenter, som tegner sig for et Aarsbidrag af 2 Kroner, to eller tre Bøger i Løbet af Vinterhalvaaret til en samlet Boglabepris af 4—5—6 Kroner.

For indeværende Vinter er det vor Tanke først at faa frem Conder's „Den første Bibel", Girdlestone's Hebrew Criticism og Caspari's „Daniel". Og vi indbyder herved alle, som er interesserede for Udbredelsen af sand Bibelkundskab, til at tegne sig som Subskribenter.

Subskription tegnes ved at indsende 2 Kr. til J. Lorenzens Ekspedition, Nyelandsvej 2, København F.

I November 1903.

Aschenfeldt Hansen, Sognepræst, Slemminge.
Julius Friis Hansen, Præst, København.
A. Szchack, Sognepræst, København.
A. Levinsen, Sognepræst, Karleby.

Undertegnede, der bifalder den Tanke, at det er uheldigt, at vor Læseverden med Hensyn til Oplysning om det gamle Testamente i de senere Aar overvejende har været henvist til Skrifter, fra Mænd, der mer eller mindre hylder de moderne negative bibelkritiske Anskuelser, giver med Glæde vor Anbefaling til denne Bestræbelse for at fremføre paa Dansk gode Bøger om det gamle Testamente af bibeltroende Lærde. Vi anbefaler Sagen ikke blot til alle dem, der holder fast ved den kirkelige Bibelopfattelse, men ogsaa til alle dem, der for Sandhedens Skyld, hylder den gamle Regel, at ogsaa den anden Part bør høres.

Skat Rørdam, Dr. Bispop.
Andreasen, Seminarieforstander.
S. Barner, Kammerherre.
J. Baumann, Sognepræst.
C. Bornemann, cand. jur., Kammerjunker.
P. E. Blume, Provst.
Bjerregaard, Kommunelærer.
Christiansen, Lærer, Svingelbjerg.
Davidsen, Højskoleforstander.
H. Edv. Hass, cand. phil.
B. J. Hoff, Præst.
C. J. Holt, Sognepræst.
M. Larsen, Valgmenighedspræst.
Zacharias Nielsen, Forfatter.
J. Nørregaard, Dr. phil. Højskoleforstander.
H. Skat Rørdam, Seminarieforstander.
H. Scharling, Dr. theol., Professor.
Ludvig Schrøder, Højskoleforstander.
Chr. Sørensen, Sognepræst.
Tophøj, Højskoleforstander.
Henry Ussing, lic., Sognepræst.
R. Volf, Dr. theol., Stiftsprovst.
Fr. Zeuthen, Provst.
Østerby, Lærer, Lomborg.

* * *

Som det vil ses af Underskrivernes Navne er det Mænd af alle kirkelige Lejre inden for vor Folkekirke, der har anbefalet dette Foretagende til den danske Menighed.

At det er paa Tide, at danske Læsere faar Lejlighed til at høre, hvad kristne Lærde i andre Lande skriver mod Bibelkritikken, staar for os som uimodsigeligt.

Vi kan derfor ogsaa med Glæde anbefale vore Læsere at tegne sig som Subskribenter paa de her omhandlede Værker Red.

En Julegave fra Studenterne.

Tillad os at henlede Opmærksomheden paa Studenternes Bog, „Liv og Tanker", som en smuk lille Julegave. Den kan blive en Gave paa to Maader, idet Overskuddet fra Bogen deles mellem teologiske Bøger til Skolens Bibliotek og Hedningemissionen. Lad os lægge denne Bog ind i alle Hjem.

Bogen er paa 126 Sider og indeholder Skildringer af Missionærers Liv, kirkehistoriske Sagn, nogle Stykker af Studenterne samt en hel Del kortere Udtalelser af Augustin, Luther, Arndt, Kirkegaard, Martensen o. fl.

Den koster 30c. i Omslag og 45c. i Bind portofrit tilsendt.

Gaa sammen og send efter flere paa en Gang. Det kan endnu naas, før Julen kommer.

Send Deres Ordre til

J. P. Nielsen,
Dana College, Blair, Nebr.

Kirke og Menighedsliv.

(Efter „Kristeligt Dagblad.")

(Sluttet.)

Den Indre Mission.

Den Virksomhed, som benævnes „Kirkelig Forening for Indre-Mission i Danmark", har sit Udspring omtrent samtidig med vor Konges Regeringstiltrædelse — og i egentligste Forstand er da Indre-Mission det ejendommeligste Kirkefænomen i de forløbne 40 Aar.

At den tillige har sat stærkere Spor i den danske Kirkeudvikling end nogen anden Bevægelse i det forløbne Tidsrum, er hævet over al Tvivl.

Endnu den Dag i Dag er Indre-Mission en staaende Artikel-Overskrift — endog i den verdslige Dagspresse.

Og Indre Mission staar tillige i nøje Forbindelse med de politiske Begivenheder, som kendetegnede Kongens første Regeringsaar.

Det var umiddelbart efter den ulykkelige Krig, at Vilh. Beck foretog den berømte Missionsrejse i Jylland. — Den Indre Mission har sikkert med sin stærke Vækkelsesrøst gavnet Folkesundheden lige fra det Øjeblik, da Fortvivlelsen greb saa stærkt og saa dybt i Folkehjertet.

Og dobbelt Lykke var det, at der just da optraadte en af det danske Præg bestemt Vækkelsesforkyndelse. Denne fik derved samtidig Opgave som kristelig-fornyende og folkelig-bevarende — en Omstændighed, som Indre-Missions Modstandere som Regel har overset.

Indre-Missions Særopgave har været den hjerteligste Forstaaelse og Samarbejdet mellem Præstestand og Lægfolk — et nyt betydningsfuldt Led i dansk Kirkeudvikling med herligt Varsel om, at nu vaager ikke alene Ordets Tjenere, men selve Kirkefolket over Livets Gang, hvorved der dannes solidere Bolværk imod en mulig frembragende Ny-Nationalisme.

Og da Indre-Mission har stillet sig saa bestemt indenfor Folkekirkens Rammer, har den formaaet ikke blot at vække Liv i denne, men ogsaa at forhindre sekteriske Vækkelser i at drage de religiøst-bevægede ud af Folkekirken.

Iøvrigt falder Indre-Missionens hidtidige Arbejde nøje sammen med Rammerne for afdøde Vilh. Becks Virksomhed, fordi han paa en Gang var Ide-Bringer og Ide-Udfører.

Med 80erne, da Indre-Mission allerede havde slaaet igennem paa adskillige Egne i Landet, udvides Virksomheden betydelig. Der ansættes en Mængde Indre-Missionærer, og som nyt Moment kommer Opførelsen af Missionshuse, Værkstederne for Vækkelsens friere Udbredelse og Samlingssted for det bevidste Samfundsliv.

I Modsætning til de andre kirkelige Retninger har Indre-Mission taget den menneskelige og kristelige Organisationstrang til Nytte; men dette er foregaaet paa udviklingsmæssig Vis, saaledes at den sammenholdende Kredsinddeling først er kommen til paa et Tidspunkt, da Arbejdets Vækst krævede det.

Ud fra Indre-Missions Impulser til vækkende og samlende Kirkearbejde og i mere eller mindre nøje Tilslutning til Indre-Mission som Bevægelse har der rejst sig en hel Række Virksomheder, som tager Sigte paa særlige Forhold.

Først og fremmest maa her nævnes Arbejdet paa Ungdommens kristelige Vækkelse.

Dette sker ud fra en organiseret Yngdinge- og Pigeforeningsbevægelse, der vel er kommen til Danmark fra Udlandet, men dog som alt Indre-Missions Arbejde har faaet sit eget danske Præg.

I København og Købstæderne udføres det tilsvarende Arbejde af K. F. U. M. — og K. F. U. K. — men ogsaa disse Foreninger har deres stærkeste Præg af Indre-Mission og ledes af dens Venner.

K. F. U. M. har i de allerseneste Aar dannet et helt Ringarbejde over Byerne og virker gennem sin faste Organisation til stor Velsignelse for det unge Danmark.

Naar vi nævner, at med Indre-Missionslivet har fulgt en Oplivelse af Interessen for Hedningemissionen, at Magdalene-Sagen og Søndagsskolens Trivsel væsentlig styldes den, og at den i sin særlige københavnske Form har lagt Grund til et vidtudbredt kirkeligt Barmhjertighedsarbejde, vil man forstaa, at dette Arbejde er ligefrem vokset sammen med dansk Udvikling i de 40 Aar.

Som et særligt betydningsfuldt Led i Udviklingen, der, om end ikke direkte, dog staar i nøje Forbindelse med den indremissionske Vækkelse, nævner vi Stiftelsen af Københavns Kirkefond. Under det levende Indtryk af den aandelige Nød i Hovedstaden har Kirkefondet siden 1896 rejst en vældig Bevægelse for Levendegørelse af Menighedslivet og Opførelse af Kirker i Hovedstaden.

I det hele taget er der gennem Indre-Mission sat saa mange Kræfter i Gang til Vækkelse af det private Initiativ indenfor Folkekirken, at det ingen Sinde før har set lysere ud med Hensyn til en gennemgribende Folkevækkelse.

Almen-kirkelige Notitser.

De forløbne 40 Aar danner et betydningsfuldt Led i Kirkeforfatningssagen.

Efter de mere eller mindre heftige Kampe fra Kirkekommissionens Tid til Valgmenighedsloven af 1868 var der længe stille i Rigsdagen om Forfatningssagen.

Grundlovens § 75 stete ikke Fyldest og berørtes ikke, før der ad provisorisk Vej ved kongelig Resolution af 1883 oprettedes et Kirkeraad.

Dette blev atter ophævet ved det politiske Systemstifte 1901.

Og i Stedet for har Kultusminister Christensen gjort stærke Forsøg paa at bane Vej for en demokratisk Kirkeforfatning, hvis Underlag det i sidste Rigsdagssamling vedtagne Lovforslag antages at skulle blive.

Sløret for Fremtiden skal dog ikke hæves, saa meget mere som man endnu ingen Mening kan danne sig om, hvad „det kirkelige Udvalg" til Forfatningssagen kan udrette, eller hvorledes Rigsdag og Regering vil stille sig til dets eventuelle Forslag.

* * *

Under det bevægede Kirkeliv, som saaledes har rørt sig i Danmark, har der næsten ingen Plads kunnet blive for andre Kirkesamfund end det evangelisk-lutherske.

Af hele Befolkningen staar knapt 1 pCt. udenfor Folkekirken.

Indenfor Retningerne har der været ført adskillig Strid, men Sammenkomster ved de saakaldte „Bethesdamøder", saa vel som Dannelsen af Menighedskonventet af 1891 har søgt at udligne Stridigheder, selv om et egentligt Samarbejde ikke har kunnet komme i Stand.

Af enkelte Institutioner, som hviler paa bredere kirkelig Sympati, maa nævnes „Diakonisse-Stiftelsen", der blev grundlagt paa afdøde Dronning Louises Protektorat og staar i Forbindelse med den evangelisk-lutherske Diakonisse-Bevægelse fra Kaiserswerth.

* * *

Der kunde selvfølgelig være Grund nok til at fremdrage Episoder, baade varme og kolde, fra Kirkelivet i disse det kristelige Livs opadgaaende Aartier, men for en Skildring som denne maa Enkelthederne forsvinde i Helhedssynspunkternes store Pose.

Gratis for svage Mænd!

Elektrisk Bælte frit.

Det kraftigste elektriske Bælte i Verden

For at overtage vore Jersey Electric Belts og indføre dem alle Steder, hvor de er ukendte, sender vi enhver, som trænger dertil, et af disse ægte absolut uden Udgift for Modtageren.

Dette er et nobelt Tilbud af et solidt Firma. Send ingen Penge; det første Bælte er nemlig en Gave

Mangler De Livskraft, er træt og nedslaaet, kraftløs og nervøs, har mistet Ungdommens Glæde og bliver for tidlig gammel, lider De af Rygsmerter, daarlig Fordøjelse og Blodkongestioner og er træt af at betale Lægern uden Nytte, da kan De blive helbredet ved at bruge Jersey Electric Belt.

Vi ved, at De vil blive helbredet og anbefale vort Bælte til andre, og saaledes vil vi blive erstattet for vort frivillige Udlæg.

Vi mener netop, hvad vi siger. Send os Deres Navn og Adresse med Postmærke, og Bæltet vil blive sendt Dem gratis.

JERSEY SPECIALTY CO.,
320 A Weldon Bdg., Jersey City, N. Y

DANSK SETTLEMENT.

Vi har nogle faa Farme til Salg i Boomer Township, i det største danske Settlement i Pottawattamie County. Disse Farme er fra 80 til 240 Acres i Størrelse og forsynede med udmærkede Beboelseshuse og store, tidssvarende Udbygninger — kun to Mil fra en dansk Kirke og midt imellem danske Naboer.

Vi har blot

1000 Acres, som skal sælges til Danske,

og som kan faas for 60 Dollars pr. Acre, paa lette Vilkaar og lang Tid.

Farmere, som renter Land og har faa Penge, bør benytte sig af denne Lejlighed. Landet er bølgeformet og ligner meget Egnen ved Elkhorn og Audubon. Kom og se det straks, førend det er for sent.

SQUIRE & ANNIS,
Pearl Street & 1st Avenue - - Council Bluffs, Iowa.

Fortællinger og Sange.

Af H. L. Ketolii.

Dette udmærkede Værk i tre Samlinger anbefales varmt. Første Samling, 328 Sider, koster 40c., anden Samling, 344 Sider, 50c., tredie Samling, 288 Sider, 50c., og hele Værket $1.40. Indbunden i Papbind med solid Ryg. Køb den, før den er udsolgt.

Danish Luth. Publ. House,
Blair, Nebr.

Martin Luthers christelige Betragtninger til hver Dag i Aaret.

Udvalgte Steder af hans samlede Skrifter. Oversat af H. P. Møller, Sognepræst i Jyllinge. 437 Sider. Pris i fint Sherting $1.00, i Vælskbind $1.20 og i Sherting med Guldsnit $1.50.

For denne Bog er selvfølgelig al Anbefaling overflødig.

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

Fotografi-Albums.

En passende Julegave.

Vore nye Albums er de fineste og mest elegante Albums, der sælges. De er smagfuldt udstyrede med slebet Spejlglas sat i forgyldt Ramme og udpolstrede i det fineste Silkeplys i mest smagfulde Kulører. Indvendig ligner de Mahognitræ.

Billige Priser.

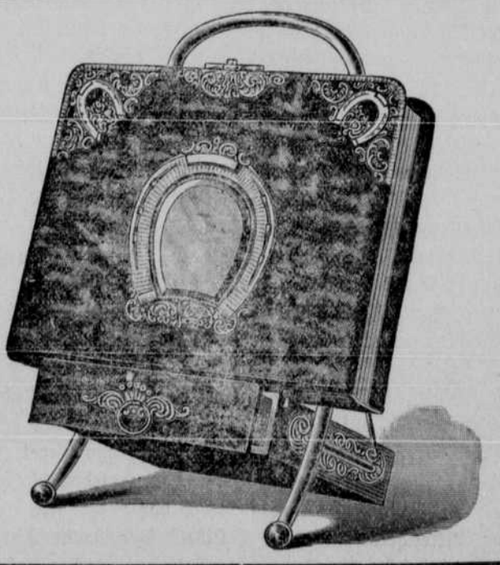

Fine Albums.

Der er Plads til 75 Fotografier, store og smaa; endvidere er der en Skuffe, som kan rumme ca. 50 Fotografier ekstra. Det et ordnet til at sætte op, som Billedet viser.

Dette Album er en Pryd i et Hjem og passer godt til at sættes paa det fine Bord i Stadsstuen og gemme Fotografier af Slægtninge, Venner og Bekendte i.

Prisen har været $7.50. Nu sendes det godt indpakket og portofrit for **$4.00**, saalænge Oplaget varer.

SKRIV saa snart som muligt til

Danish Lutheran Publ. House, Blair Nebr.

om De vil sikre Dem et af disse fine Albums.

Krampe.

Baby havde to til seks Tilfælde daglig.

Led frygteligt — Lægerne udrettede intet.

Dr. Miles' Nervine helbredede ham.

Svage, nervøse, pirrelige Smaabørn trænger en Behandling, saadan som kun Dr. Miles' Nervine kan yde. Naar disse Symptomer forsømmes, leder de til epileptiske Anfald eller Krampe. Enhver Moder burde styrke sine egne og sine Børns Nerver med Dr. Miles' Nervine, et paalideligt og virksomt Specialmiddel mod alle nervøse Uordener. Læs det følgende:

„Da min ælde Søn var 18 Maaneder gammel, havde han Krampe i sine Fødder og Hænder. De var helt sammentrukne i to eller tre Dage. I Førstningen hjalp Indgnidninger, men efter to Ugers Forløb var der intet, som gjorde noget godt af det, som Lægen foreskrev. Vi tilkaldte en anden Læge, men hans Medicin hjalp ikke, saa vi kaldte en tredie, og han kaldte det Rygmarvslidelse. Ved denne Tid var Barnets Legeme sammentrukket, hans Ryggrad var bøjet til den ene Side, og hans Hænder og Fødder forkrøblede. Hans Lidelser var frygtelige, og han havde fra to til seks Krampeanfald hver Dag. Jeg tog selv Dr. Miles' Nervine for Nervøsitet og saa, at det var anbefalet for Krampeanfald, saa jeg tænkte, at jeg vilde prøve, om det kunde hjælpe Barnet. Alle tre Læger havde opgivet ham. En halv Flaske standsede Krampeanfaldene, og hans Lemmer rettedes — endnu en Flaske helbredede ham. Han er nu en stærk og sund Dreng og gaar i Skole. Jeg har ventet for at se, om den gamle Svaghed atter skulde vise sig, førend jeg vilde skrive til Dem, men den har ikke vist sig. Jeg kan ikke rose Dr. Miles' Nervine nok, eftersom jeg ved, at den frelste min Søns Liv." — Mrs. Uriah Nelson, Lansing Iowa

Alle Apotekre sælger og garanterer den første Flaske af Dr. Miles' Lægemidler. Skriv efter fri Bog om Nervøsitet og Hjertesygdomme. Adresse: Dr. Miles' Medical Co., Elkhart, Ind.